

Nr 131.

Av herr **Wagnsson**, om statsbidrag till kontrollerad familjevård för fallandesjuka.

I skrivelse den 27 augusti 1937 framlade medicinalstyrelsen förslag till utredning rörande ändrade grunder för statsbidrag till sinnesslö- och epileptikeranstalter, varom medicinalstyrelsen anbefallts göra utredning i anledning av statsutskottets uttalande rörande en vid 1937 års riksdag väckt motion i ämnet. Då Kungl. Maj:t emellertid — enligt vad som i fjolårets statsverksproposition upplystes — ansett sig böra avvakta resultatet av tillkallade sakkunnigas utredning rörande bland annat lämpligaste fördelningen av samhället åliggande uppgifter mellan stat och kommun, däri inräknat frågan om sinnesslövärdens handhavande och finansiering, har följden därav blivit den, att medicinalstyrelsens ifrågavarande förslag alljämt icke blivit prövat av Kungl. Maj:t. I en mindre detalj föreligger emellertid trängande behov av att få en ändring genomförd.

Jämlikt gällande kungörelse angående statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, och vid epileptikeranstalter (Sv. Författningssamling nr 237, år 1933) utgår statsbidrag till arbetshem, som anordnar kontrollerad familjevård för *sinnesslöa*, med belopp motsvarande arbetshemmets kostnad, dock högst 90 kronor per halvår för medeltalet utackorderade, medan statsbidrag icke utgår till utackordering av *fallandesjuka*. Enligt vad som framgår av medicinalstyrelsens ovannämnda framställning om ändringar i nämnda kungörelse, har denna skiljaktighet, som fått stå kvar från tidigare kungörelser i ämnet, berott därpå, att frågan före den nu gängse behandlingen av epilepsi icke var aktuell, när den å epileptikerhem intagne på grund av sjukdomens yttningar med svåra krampanfall i regel icke kunde omhändertagas utanför anstalten. Sedan emellertid den moderna epilepsibehandlingen numera allmänt blivit genomförd, försvinna ej så alldeles sällan krampanfallen fullständigt, varför det numera är *ett allmänt önskemål vid epileptikeranstalterna* att få möjlighet för utackordering i familjevård. Även om den å epileptikeranstalt intagne längre tid varit anfallsfri, är han dock ofta icke i stånd att försörja sig själv. Dels kan den lynnesretlighet, varav mången epileptiker lider, utgöra ett hinder för att han kan erhålla en plats, vartill kommer osäkerheten beträffande ett förnyat uppträdande av krampanfall — sådana kunna understundom trots fortsatt medicinering ånyo inträffa

efter årtal av anfallsfrihet. Villkoret för att den anfallsfrie epileptikern skall kunna lämna anstalten är därför ofta att han kan placeras i ett hem under sådana förhållanden, att han när så påfordras omedelbart blir återtagen å anstalten. Detta är just innebörden av kontrollerad familjevård i anslutning till anstalt.

Vad som nu gör det i så hög grad önskvärt att få möjlighet att kunna företaga utplacering i familjevård från epileptikeranstalterna särskilt från sådana för män, är att alla platser i sådana anstalter nu äro upptagna och att det å den största av anstalterna för manliga fallandesjuka, St. Sköndal, nu finnes bortåt ett par tiotal, som vänta på plats därstädes, däribland även sådana, vilka äro i trängande behov av anstaltsvård. Å andra sidan finnes å St. Sköndal, enligt vad läkaren därstädes meddelat, några som kunna placeras i kontrollerad familj, blott denna vårdform bleve införd. Härför talar även den omständigheten, att anfallsfria epileptiker ofta längta efter att komma ut från anstalten, varför det även *av humanitetskäl* bör ordnas med familjevård för fallandesjuka, där detta med hänsyn till deras tillstånd finnes vara möjligt.

Genom sådan ändring i ovannämnda kungörelse, att statsbidrag finge utgå till familjevård för fallandesjuk enligt samma princip som till familjevård för sinnesslö, skulle i övrigt den stora fördelen vinnas, att epileptiker-vården utan någon platsanskaffningskostnad finge möjlighet omhändertaga ytterligare några fallandesjuka. Å andra sidan bleve antalet sådana, som med hänsyn till sitt tillstånd kunde utackorderas i familjevård, så pass ringa, att statens utgift härför — vilken i många fall, på grund av den anfallsfrie epileptikerns arbetsduglighet, säkerligen icke skulle behöva uppgå till maximibeloppet för statsbidrag, 180 kronor per år — icke behövde för-anleda någon ökning av det i statsverkspropositionen upptagna anslaget till Bidrag till epileptikeranstalter.

Med stöd av vad sålunda blivit anfört får jag hemställa,

att riksdagen ville besluta begära sådan ändring i kungörelsen angående statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, och vid epileptikeranstalter, att däri intagna bestämmelse om statsbidrag till kontrollerad familjevård för sinnesslöa må gälla även beträffande kontrollerad familjevård för fallandesjuka.

Stockholm den 23 januari 1939.

Ruben Wagnsson.